

Innst. 167 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 157 LS (2015–2016)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i ekomloven og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 92/2016 av 29. april 2016 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning 2015/2120 om tilgang til et åpent internett og internasjonal gjesting, og gjennomføringsforordning 2015/2352 om mobiltermineringstakster

Til Stortinget

1. Sammendrag

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 92/2016 av 29. april 2016 ble vedlegg XI (elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunn) til EØS-avtalen endret for å innlemme europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2015/2120 om fastsettelse av tiltak for tilgang til et åpent internett og endring av direktiv 2002/22/EF om universelle tjenester og brukerrettigheter knyttet til elektroniske kommunikasjonsnettverk og -tjenester og forordning (EU) 531/2012 om gjesting i offentlige mobilnett i Unionen, samt kommisjonens gjennomføringsforordning 2015/2352 om fastsettelse av det veide gjennomsnittet av de høyeste mobiltermineringstakstene i hele Unionen.

Forordning (EU) 2015/2120 etablerer rettslige rammer for nettnøytralitet og videreutvikler de felleseuropeiske reglene om prising av internasjonale gjestingstjenester. Gjennomføringsforordning (EU) 2015/2352 fastsetter det maksimale pristillegget mobiltilbydere kan belaste sluttbruker for mottak av gjestingssamtaler i EØS-området.

Det avgis to innstillinger til Prop. 157 LS (2015–2016): en om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning, og en om lovendringen.

Ettersom gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning i norsk rett krever lovendring, er Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nødvendig i samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd.

Samferdselsdepartementet foreslår i proposisjonen lovendringer som skal legge til rette for etablering av rettslige rammer for nettnøytralitet, blant annet for å gjennomføre forordning 2015/2120 i forskrift. Videre foreslås en endring for å legge til rette for gjennomføringen av eCall (nødanrop fra kjøretøy), en oppdatering av begrepet radioutstyr og nødvendige endringer i hjemmelsgrunnlaget for gebyrer til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet som følge av Finansdepartementets presisering av skillet mellom sektoravgifter og gebyrer. I tillegg foreslås enkelte justeringer og endringer som følge av utvikling og erfaringer fra tiden som har gått siden forrige lovrevisjon, blant annet knyttet til frekvenstillatelse til kringkasting, vern av kommunikasjon og data, opphør av ulovlig forhold og tilbakebetaling mellom tilbydere.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning behandles i Innst. 168 S (2016–2017).

1.1 Økonomiske og administrative konsekvenser

1.1.1 Nettnøytralitet

Forslaget om nettnøytralitet vil åpne for at sluttbruker ikke skal betale ekstra for å få tilgang til en åpen og ikke-diskriminerende internettilknytning. Leverandører og utviklere av innhold og applikasjoner vil få lave etableringsbarrierer ved at disse får tilgang til åpen og ikke-diskriminerende kommunika-

sjon over hele Internett via én enkelt internettilbyder. Dette er spesielt viktig for små og mellomstore innholds- og applikasjonsleverandører som er i konkurranse med de store internasjonale leverandørene, og vil føre til at innovasjonen på Internett kan fortsette også gjennom mindre og uetablerte aktører uten at innovatørene må be om tillatelse til å utvikle og ta i bruk nettet til nye formål.

Internettilbydernes mulighet til å benytte ulike forretningsmuligheter opprettholdes langt på vei sammenlignet med eksisterende norske retningslinjer, og internettilbyderne kan tilby både tilknytning til Internett og spesialiserte tjenester, som for eksempel IPTV, parallelt med internettilknytningen. Internettilbyderne har også utstrakt mulighet til å differensiere tilbudet av internettilknytning, ved at de kan utføre nøytral differensiering både basert på hastighet og datavolum. Etterspørselen etter internettilknytning drives av etterspørselen etter innhold og applikasjoner på Internett. Lave inngangsbarrierer for innholds- og applikasjonsleverandører og høy innovasjonstakt vil medføre økt etterspørsel etter høyere hastighet og større datavolum hos internettilbyderne. Dette vil legge til rette for en økonomisk vinn-vinn-situasjon som antas å ville mer enn kompensere for de begrensninger på internettilbydernes forretningsmodeller som kravene til nettnøytralitet (enten de er lovhjemlet eller følger av retningslinjer) isolert sett stiller.

Når det gjelder myndighetens tilsyn med bestemmelsene om nettnøytralitet, antas dette delvis å være oppgaver Nasjonal kommunikasjonsmyndighet allerede per i dag forvalter gjennom de nasjonale retningslinjene for nettnøytralitet. Det vil i tillegg bli noen nye oppgaver i form av mer omfattende oppfølging av markedet og årlige rapporteringer. Departementet legger til grunn at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil dekke eventuelle ytterligere oppgaver som følge av forordningen innenfor rammene av gjeldende virksomhetsbudsjett.

1.1.2 Internasjonal gjesting

Forordning (EU) 2015/2120 har bestemmelser om internasjonal gjesting som vil bidra til å redusere utgiftene for bruk av mobiltelefon, nettbrett og bærbar PC ved reise innen EØS-området. Dette vil ha positive økonomiske konsekvenser for norske forbrukere og norsk næringsliv. For norske mobiltilbydere vil forordningens bestemmelser medføre reduserte inntekter fra internasjonal gjesting. På den annen side vil de reduserte prisene kunne føre til økt forbruk og derigjennom bidra til økte inntekter for tilbyderne.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet håndhever også i dag regelverket om internasjonal gjesting. En ytterligere forlengelse av Nasjonal kommunikasjons-

myndighets forpliktelser når det gjelder oppfølging av regelverket for internasjonal gjesting, medfører kun mindre administrative konsekvenser for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Eventuelle administrative eller økonomiske kostnader for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil dekkes innenfor gjeldende budsjettramme.

1.1.3 eCall

Det er allerede besluttet at eCall skal innføres i Norge, jf. lov 11. desember 2015 nr. 101 om intelligente transportsystemer innenfor vegtransport med mer (ITS). En rekke sektorer vil bli berørt av innføringen. Gjennomføring av eCall for ekombransjen, jf. forslaget § 2-6, vil foreløpig bare berøre Telenor og Telia. Det vil påløpe kostnader ved oppdatering av interne systemer og tilrettelegging for ruting og sending av informasjon fra kjøretøyet til mottakssentralen. Telia har anslått at innføring av eCall-tjenesten, herunder kostnader for funksjonalitet, testing og aktivisering for at systemet skal bli operativt, vil kunne utgjøre om lag NOK 1 million for selskapet. Telenor har ikke oppgitt kostnader for å gjennomføre de nødvendige endringer. Departementet legger til grunn at Telenors større abonnentmasse kan føre til at selskaps kostnader blir noe større enn Telias. Øvrige kostnader, f.eks. for mottakssentraler, vil måtte vurderes i forbindelse med valg av mottakssentral som gjøres av relevant myndighet på et senere tidspunkt.

1.1.4 Gebyr

Forslag til presisering av gebyrhjemmelen i § 12-1 antas ikke i seg selv å føre med seg økonomiske og administrative konsekvenser i og med at det først og fremst er begrepsbruken som foreslås endret. Det vises til at begrepet gebyr i gjeldende rett foreslås endret slik at det kommer klart frem at både gebyr og sektoravgift etter de nye definisjonene som nevnt ovenfor, omfattes av rettsgrunnlaget for finansiering. For øvrig vises det til at det er Nasjonal kommunikasjonsmyndighets kostnader som skal dekkes. Finansiering skal ikke gå med overskudd, og gjør heller ikke det i dag.

Eventuelle administrative og økonomiske konsekvenser av ny forskrift om sektoravgift og gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil bli vurdert i forbindelse med høring av ny forskrift.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kjell-Idar Juvik, Sverre Myrli, Magne Rommetveit, Eirik Sivertsen og Karianne O. Tung, fra Høyre, lederen Nikolai Astrup, Torill Eidsheim, Nils Aage Jegstad og Helge Or-

ten, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen, Åse Michaelsen og Morten Stordalen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Venstre, Abid Q. Raja, viser til proposisjonen og til merknader til denne i Innst. 168 S (2016–2017).

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen viser til proposisjonen og merkna-
dene, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i ekomloven

I

I lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunika-
sjon gjøres følgende endringer:

§ 1-5 nr. 9 skal lyde:

*9. radioutstyr: et elektrisk eller elektronisk pro-
dukt, som enten alene eller sammen med ekstrautstyr,
for eksempel en antenne, tilsiktet utstråler eller mot-
tar radiobølger for radiokommunikasjon eller radio-
bestemmelse.*

§ 1-5 nr. 17 skal lyde:

*17. samlokalisering: felles bruk av infrastruktur
eller felles bruk av tilhørende fasiliteter som brukes
eller kan bli brukt til plassering av utstyr for elektro-
nisk kommunikasjon.*

§ 2-6 første ledd skal lyde:

*Tilbyder som tilbyr sluttbruker en elektronisk
kommunikasjonstjeneste som gir mulighet for å fore-
ta innenlandsk anrop til ett eller flere nummer i den
nasjonale nummerplanen, skal sikre at sluttbruker
kan foreta anrop til nødstatenes nødmeldingstje-
neste. Tilbyder plikter å rute eCall til valgt mottaks-
sentral for nødanrop. eCall er et system for automa-
tisk eller manuell varsling av trafikkulykker eller
andre nødsituasjoner fra kjøretøy til en mottakssen-
tral.*

§ 2-6 tredje ledd skal lyde:

*Tilbyder som nevnt i første ledd og tilbyder av
elektroniske kommunikasjonsnett som brukes til le-
vering av tjeneste som nevnt i første ledd, skal for
egen regning sikre at telefonnummer, sluttbrukers
navn og nødvendige opplysninger for geografisk lo-
kalisering av nødanrop overføres for alle anrop til
nødstatene. Tilbyder plikter også å sikre overføring*

*av datasett ved eCall til valgt mottakssentral for nø-
danrop. Det samme skal gjelde selv om sluttbruker
har avtale om hemmelig telefonnummer eller har re-
servert seg mot fremvisning av anropende nummer
hos oppringt sluttbruker.*

§ 2-6 femte ledd skal lyde:

*Myndigheten kan gi forskrifter om anrop til nød-
meldingstjeneste, herunder om plikt til å viderefor-
midle anrop ved bruk av SMS og om geografisk lo-
kalisering av nødanrop. Myndigheten kan også gi
forskrifter og treffe enkeltvedtak om eCall, og en vi-
dereutvikling av eCall basert på internasjonale stan-
darder. Myndigheten kan i forskrift eller enkeltvedtak
gjøre unntak fra plikten til eCall i særlige tilfeller.*

§ 2-7 skal lyde:

§ 2-7 *Vern av kommunikasjon og data*

*Tilbyder skal gjennomføre nødvendige sikker-
hetstiltak for vern av kommunikasjon og data i egne
elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester.*

*Tilbyder skal uten ugrunnet opphold og senest
innen 24 timer varsle abonnent eller bruker dersom
det foreligger*

- 1. særlig risiko for brudd på sikkerheten,*
- 2. sikkerhetsbrudd som har skadet eller ødelagt
lagrede data, eller*
- 3. sikkerhetsbrudd som har krenket personvernet til
abonnent eller bruker.*

*Varsling av abonnent eller bruker etter annet
ledd nr. 3 er ikke nødvendig der tilbyder overfor myn-
digheten har dokumentert at tilfredsstillende tekniske
beskyttelsestiltak er gjennomført for dataene omfat-
tet av sikkerhetsbruddet.*

*Tilbyder plikter å varsle myndigheten straks i til-
feller omfattet av annet ledd nr. 1 og 3.*

*Trafikkdata, lokaliseringsdata og data nødveni-
ge for å identifisere abonnenten eller brukeren skal
slettes eller anonymiseres så snart de ikke lenger er
nødvendig:*

- 1. til kommunikasjons- eller faktureringsformål*
- 2. for å oppfylle plikten etter § 2-7 a til å lagre data
eller*
- 3. for å oppfylle andre krav fastsatt i medhold av lov.
Annen behandling av slike data krever samtykke fra
bruker.*

*Myndigheten kan gi forskrifter om vern av kom-
munikasjon og data.*

Ny § 2-16 skal lyde:

§ 2-16 *Nettnøytralitet*

*Myndigheten kan i forskrift gi regler om nettnøy-
tralitet. Med nettnøytralitet menes at all internettra-
fikk skal behandles likt uavhengig av avsender, mot-
taker, utstyr, applikasjon, tjeneste eller innhold.*

§ 3-4 første og annet ledd skal lyde:

Tilbyder som har sterk markedsstilling skal pålegges en eller flere særlige plikter som følger av §§ 4-1, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8, 4-9, 4-9 a og 4-10.

Myndigheten kan i særlige tilfeller pålegge tilbyder som har sterk markedsstilling plikter utover det som følger av §§ 4-1, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8, 4-9, 4-9 a og 4-10. I slike tilfeller skal EFTAs overvåkningsorgan konsulteres.

§ 4-10 første punktum skal lyde:

Når plikter etter §§ 4-1 til 4-9 a ikke vil være tilstrekkelig for å legge til rette for bærekraftig konkurranse, kan myndigheten pålegge tilbyder med sterk markedsstilling i sluttbrukermarkedene vilkår for tilbud av sluttbrukertjeneste.

§ 6-2 sjette ledd skal lyde:

Myndigheten kan nekte å gi tillatelse etter første ledd når det følger av hensyn som angitt i annet ledd. *Myndigheten kan også nekte å gi tillatelse dersom det ikke utstedes tilhørende konsesjon etter kringkastingsloven.*

§ 6-4 a annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Frekvenstillatelse gjelder for samme geografiske område som tillatelse gitt etter kringkastingsloven. Direktetildelte frekvenstillatelser kan ikke overdras etter § 6-5.

Myndigheten kan trekke tilbake tillatelse etter annet ledd og frekvenstillatelse til kringkasting etter § 6-2 når tildelte frekvenser ikke lenger nyttes etter sitt formål, eller dersom tillatelsen etter kringkastingsloven bortfaller.

§ 6-5 annet ledd skal lyde:

Før salg finner sted, skal innehaver underrette myndigheten om den planlagte overdragelsen. *Innehaver skal også underrette myndigheten om planlagt overdragelse i form av endringer i eiersammensetning eller eierstruktur dersom overdragelsen kan ha konkurranseskadelig virkning.* Myndigheten kan gi pålegg om at overdragelsen skal skje i samsvar med fastlagte prosedyrer, samt på en måte som bidrar til å sikre konkurransen og harmonisert bruk av frekvensene i tråd med nasjonal frekvensplan. Myndigheten kan nekte salg av frekvenser for å hindre konkurranseskadelig virkning.

§ 6-5 fjerde ledd skal lyde:

Innehaver skal underrette myndigheten om planlagt utleie av frekvenser som kan ha *konkurranseskadelig virkning*. Myndigheten kan nekte utleie av frekvenser for å hindre konkurranseskadelig virkning.

§ 7-3 annet ledd skal lyde:

Myndigheten kan ved enkeltvedtak pålegge tilbyder å yte kompensasjon til sluttbruker ved *forsinket* tilbyderportering eller ved misbruk av portering.

§ 9-3 første ledd skal lyde:

Når avgjørelse etter § 3-2 annet ledd, § 3-3, § 3-4 første ledd, § 4-1 fjerde ledd, § 4-2 annet ledd og § 4-9 a vil kunne påvirke handelen mellom EØS-landene, skal et begrunnet forslag sendes til EFTAs overvåkningsorgan for konsultasjon med sikte på europeisk harmonisering. EFTAs overvåkningsorgan og andre berørte myndigheter innenfor EØS-området kan kommentere forslaget innen en frist på en måned etter konsultasjonsprosedyrens start.

§ 10-6 overskriften skal lyde:

§ 10-6 Pålegg om retting og opphør av ulovlige forhold

§ 10-6 fjerde ledd skal lyde:

Krav om retting eller *opphør* etter første ledd kan kreves iverksatt umiddelbart eller innen en rimelig tidsfrist etter at rettighetshaver er informert om at forholdet er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av denne lov.

§ 10-9 første ledd skal lyde:

Myndigheten kan stenge elektronisk kommunikasjonsnett og -tjeneste og stanse bruk av radio- og terminalutstyr når det ikke foreligger nødvendig tillatelse etter denne lov, når pålegg etter § 10-6 og § 10-7 ikke er oppfylt, eller når fortsatt drift eller bruk kan medføre alvorlige trusler mot sikkerhet for liv eller helse eller forårsake skadelig interferens. *Myndigheten kan også stenge andre installasjoner eller stanse bruk av annet utstyr som forstyrrer elektronisk kommunikasjon når fortsatt drift eller bruk kan medføre alvorlige trusler mot sikkerhet for liv eller helse.* Manglende betaling av overtredelsesgebyr etter § 10-13 kan også føre til stenging.

§ 10-12 første ledd skal lyde:

Tilbyder som har betalt for høy pris i forhold til en prisforpliktelse fastsatt i eller i medhold av denne lov, kan kreve overprisen tilbakebetalt. *Dette gjelder også overpris som følge av brudd på plikten til ikke-diskriminering.*

§ 10-13 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. overtrer forskrift gitt med hjemmel i §§ 2-1 til 2-9, § 2-10 femte ledd, § 2-12, § 2-14, § 2-15, §§ 4-1 til 4-8, § 4-14, § 5-1, § 6-2, § 6-5, §§ 7-1 til 7-4, § 8-1, § 10-3 eller § 10-5

§ 12-1 skal lyde:

§ 12-1 *Gebyr og sektoravgift*

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet kan kreve gebyr og sektoravgift til dekning av kostnader knyttet til forvaltningsoppgaver etter denne lov.

Gebyr og sektoravgift kan pålegges tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester og aktører i markeder for utstyr for elektronisk kommunikasjon. Det samme gjelder den som får tilgang til frekvens-, nummer-, navn- og adresseressurser.

Pålegg om å betale gebyr og sektoravgift skal dekke *Nasjonal kommunikasjonsmyndighets* relevante kostnader. Utgifts- og inntektssiden av *Nasjonal kommunikasjonsmyndighets* budsjett skal offentliggjøres årlig.

Pålegg om gebyr og sektoravgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

Myndigheten kan gi forskrifter om gebyr og sektoravgift.

§ 12-3 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Eier eller bruksberettiget *som ikke er et organ for stat eller kommune*, kan kreve at elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon flyttes eller fjernes fra eiendommen dersom det-

te er nødvendig av hensyn til en hensiktsmessig utnyttelse av eiendommen eller bruksretten.

§ 12-4 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. overtrer forskrift gitt med hjemmel i § 2-3, §§ 2-7 til 2-9, § 2-10 annet og *femte ledd*, eller § 2-13, § 6-2, § 7-1 eller § 8-1

II

Lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar § 32 første ledd første punktum skal lyde:

Elektrisk eller annen *kraftledning, ledning for elektronisk kommunikasjon*, vass-, kloakk- eller annen ledning eller renne av alle slag, løypestreng, taubane eller privat skinnegang eller feste for ledning m.m. som nemnt, må ikkje utan særskilt løyve leggst over, under, langs eller nærare offentlig veg enn 3 meter frå vegkant, målt vassrett.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 9. februar 2017

Nikolai Astrup

leder

Torill Eidsheim

ordfører

